

Vi får en god traktat, en traktat, som er en god ramme om en offensiv, ambitiøs og resultatorienteret dagsorden i EU. Det er en dagsorden, som passer godt med de reformer, som vi allerede har gennemført her i Danmark, og det er en dagsorden, der er i overensstemmelse med de danske holdninger til, hvordan vi i Europa klarer os bedst i en stadig mere globaliseret verden. Alt i alt er det derfor regeringens faste overbevisning, at Lissabontraktaten udgør et godt og solidt udgangspunkt for det europæiske samarbejde i fremtiden.

Jeg kan dernæst oplyse, at det er regeringens opfattelse, at ratifikation af Lissabontraktaten skal ske ved beslutning i Folketinget. Regeringen kan ikke støtte, at ratifikation skal ske ved folkeafstemning, og det er der en række gode grunde til. Justitsministeriet konkluderede i sidste uge, at der for Danmarks vedkommende ikke med Lissabontraktaten overlades nye beføjelser til Unionen. Det er samtidig Justitsministeriets vurdering, at der heller ikke er andre forhold omkring dansk ratifikation af Lissabontraktaten, som indebærer, at procedurer i grundlovens § 20 skal finde anvendelse. Det er i det hele en meget klar juridisk analyse.

Det er i debatten blevet fremført, at vi i Danmark har en tradition for at have folkeafstemninger om EU-traktater, uanset om det ifølge grundloven er et krav eller ej. Jeg vil godt understrege, at det absolut ikke er korrekt. Nicetraktaten, som i 2001 blev ratificeret her i Folketinget, medførte ikke afgivelse af suverænitet. I 1986 blev der afholdt folkeafstemning om det, der hed Den Europæiske Fælles Akt, også kaldet EF-pakken. Denne pakke indebar heller ikke afgivelse af suverænitet, men når vi i 1986 alligevel havde folkeafstemning om denne EF-pakke, skyldtes det helt særlige omstændigheder, nemlig at der ikke var flertal for traktaten her i Folketinget.

Ved alle øvrige folkeafstemninger om EU-traktater har der været tale om suverænitetssafgivelse og dermed ifølge grundloven et krav om folkeafstemning. Så det er altså reglen, at der har været folkeafstemning, når der var tale om afgivelse af suverænitet. Der har ikke været folkeafstemning, når der ikke var tale om afgivelse af suverænitet. Så at ratificere Lissabontraktaten i Folketinget er derfor i overensstemmelse med eksisterende praksis. Det er at følge den sædvanlige fremgangsmåde, idet Lissabontraktaten jo netop ikke indebærer overladelse af nye beføjelser til EU.

Så er det i øvrigt også vigtigt at huske på, at Lissabontraktaten er en almindelig ændrings-traktat. Derved adskiller den sig på afgørende vis fra det udkast til en forfatningstraktat, der blev forkastet i Frankrig og Holland og efterfølgende blev opgivet.

Forfatningstraktaten anlagde en ny og meget ambitiøs vision for EU-samarbejdet. Det var traktaten, der skulle erstatte alle tidligere EU-traktater. Det var traktaten, som indeholdt en række træk, der kunne give mindelser om en føderal forfatning, som vi kender det fra en række lande. Men som vi kunne se i bl.a. Frankrig og Holland, vakte ikke mindst disse træk stor modstand rundt omkring, og derfor er den vision nu opgivet. Væk er derfor nu forfatningsambitionerne, og væk er det forfatningsmæssige præg.

Lissabontraktaten understreger, at EU er et samarbejde mellem 27 suveræne nationer. Traktaten tydeliggør arbejdsdelingen mellem EU og medlemslandene. Det bliver utvetydigt fastslået, at EU kun kan og må handle på de områder, der udtrykkeligt fremgår af traktaten.

Traktaten betyder endvidere en styrkelse af den demokratiske kontrol og en styrkelse af kontrollen med nærhedsprincippet, ikke mindst gennem en stærkere medinddragelse af de nationale parlamenter – altså også Folketinget.

Lissabontraktaten er med andre ord en traditionel ændringstraktat med fokus på institutionelle tilpasninger. På den måde ligner Lissabontraktaten meget Nicetraktaten, som heller ikke indebar overladelse af nye beføjelser til EU, og som vi netop heller ikke havde folkeafstemning om her i Danmark.

Samlet er det derfor regeringens vurdering, at det bør være Folketinget, der ratificerer Lissabontraktaten, og at der ikke bør afholdes folkeafstemning om traktaten. Det er en fremgangsmåde, der er i overensstemmelse med det repræsentative demokrati i Danmark, og det er en fremgangsmåde, der er i overensstemmelse med hidtidig praksis.

Regeringen vil på det grundlag snarest efter jul fremsætte et udkast til lovforslag om dansk ratifikation af Lissabontraktaten.

Med enigheden om Lissabontraktaten er det tid at se fremad og tid at fokusere kræfterne på de udfordringer, som vi står over for. Og der er nok at tage fat på:

Vi skal styrke klimaindsatsen i EU. Det gælder både EU's egen reduktion af CO₂-udledning og den øgede indsats for vedvarende energi, og det gælder EU's og Danmarks aktive indsats for